

leményéhez ragaszkodnak, és a decentralizáció szükségét emelvény ki, azt hangsúlyozzák, hogy a hadügyminiszternek a Skene-féle szerződést okvetlenül fel kell bontania az esetben is, ha csupán módosítani kívánja azt, mert csak így lesz teljesen szabad keze egy új szerződés kötésénél. Az enquete német tagjai által aláírt kisebbségi véleményen nagyon megérzik a nagy iparosok észjárása, kik az enquete bizottságban tulajdonképpen vannak képviselve. A jelentés hosszas és erőltetett polemikával kezdődik a kereskedelmi kamarák véleményei s érveivel, ezután fényes plaidoyer-t tartalmaz a nagy iparosok mellett a kis ipar rovására, mely a kisebbségi véleményben egyenesen halálra ítéltetik.

Belgrád, ápril 26. A miniszterelnök küldetése hírszerint sikerült. Szerbiára nézve ebből nagy lendületet várnak. Állítólag első lesz a vasutak kérdésének megoldása.

Bécs, ápril 26. A bir. tanács delegációjának budgetbizottsága a hadügyi ordinariátum 21—22. címét a kormány előirányzata szerint fogadta el; a hadügyminiszterium saját bevételeinél 230,000 frttal magasabb összeget állított be; engedélyezte az 1872-ki budget rovására kért hitelmeghosszszabítást 1.216,102 frttal; végül a közös pénzügyminiszterium és közös legfőbb számszék budgeteit intézte el. Hétfőn a külügyi budget kerül tárgyalásra.

Darmstadt, apr. 16. A „Darmst. Ztg.“ szentpétervári levelezője a német császárnak szentpétervári látogatásában, és a három császár kilátásba helyezett bécsi találkozásában a béke fenmaradásának kezességét látja.

Konstantinápoly, ápril 25. A szász weimari ngy. és Aldem admirál, a Középtengeren lévő amerikai hajóraj parancsnoka, tegnap ide érkeztek.

Madrid, ápril 26. A „Gaceta“ jelenti: Don Carlos testvére táborkarával szerdán visszatért Franciaországba. A carlisták több csatában megverettek; egyetlen egy csatában 100-nál több sebesültet veszítettek. — Valótlan azon hír, mintha kabinetváltozás történnék az előhaladott foederalistáknak a kabinetbe belépése által, és hogy csak Figueras és Castellar maradnának meg.

Madrid, apr. 26. Vasárnap republikánus manifesztációra készülnek. Megczáfolatik azon hír, mintha a kormány elfogásokat eszközöltetett volna. Figuerola szabad lábban van. Sardol és Serano elutaztak.

Szent-Pétervár, apr. 25. A „Russ. Invalid“ apr. 5-ki tudósítása szerint a Dschisak-hadosztály Balsadrig jutott. A bokhari emirnek egy küldötte üdvözlé a turkesztani orosz kormányzót.

Szent-Pétervár, apr. 26. Golowatisseff tábornok a Dschisak-hadosztályhoz, és Goloff ezredes a Kasalinsky hadosztályhoz rendeltettek, a chivai expedícióra. A Bukari-hegyekben Kauffmann tábornok alatt találkozás lesz. Leuchtenberg hg az első és Constantinovits Miklós nagyherceg a 2-ik osztályától az orenburgi hadseregnek, a hó 7-én kivonultak.

A trónbeszéd, melylyel császár és király Ő Felsege a birodalmi tanács ülészakát bezárta.

Tisztelt urai a reichsrath mindkét házának!
Midőn önöket alkotmányos működésük kezdetén trónom köré gyűjtém, elősoroltam ama nagy és terjedelmes föladatokat, melyeknek teljesítésére kormányomat és önöket tisztelt urak fölszólítottam. Most, midőn működésüket befejezték, megelégedéssel kell kimondanom, hogy a munka nagyrésze az önök és kormányom egyetértő működése által szerencsés megoldást nyert.

Az önök hazafias működése által sikerült a reichsrathnak közvetlen alkotása által az adott viszonyoknak megfelelő függetlenséget kölcsönözni, és ez által, az egyes országok önállóságának megővésével, a birodalom egységét megfelelőleg biztosítani. Ezen alapon gyűljenek ezután egybe az egyes országok és nemzettek s békés egyetértésben, egyesült erővel munkálkodjanak az összbirodalom nagyságán és az alkotmányos élet tovább fejlesztésén. Reményeim és kívánságaim az önök reményeihez és kívánságaihoz csatlakoznak, hogy a mű Ausztriára nézve üdvös és áldásos legyen.

Azon törekvésök, hogy Gallicziának az egész birodalom egységével és hatalmával kiegyeztethető autonómiai kiterjesztés adassék, nem vezettek a kitűzött célra; de egy galicziái férfinak a korona tanácsába való meghívásában a királyság folytonos gondoskodás jelét fogja látni.

Az igazságszolgáltatás terén őszinte közreműködésük segítségével folytonos eredmények vivatnak ki. Évi hosszú munka után sikerült végre megoldáshoz vezetni a büntető eljárás reformját és e mellett az esküdtzéseknek az állami alaptörvény által biztosított hatáskörök mellett fenállásukat biztosító alakot adni. A törvények egész sorsa által a jogszolgáltatás terén rég érzett hiányok lettek kikapotolva.

A magasabb tanintézetek jelentőségét teljesen méltányolva, az egyetemi hatóságok, valamint a technikai és földmívelési magasabb iskolák szervezéséhez adták beleegyezésüket.

Hazafias szellemben hatottak önök közre a monarchia védelmi erejének emelésére, valamint a Landwehr kiképzésére és fejlesztésére.

Jelentékeny része önök működésének a nemzetgazdasági közlekedési érdekek istápolásán volt szentelve. Különösen az önök működése által teremtett a lehetőség, hogy új vonalok és összeköttetések hozatván létre, a birodalom minden országga az ily forgalmi eszközök jótéteményében részesülhetett.

A nemzetközi szerződések egész sorozata a posta-, távirat- és keresk. forgalomnak jelentékeny előmozdítására szolgált.

A nemzetgazdasági élet fölvirágzása s az állami hitel folytonos növekvése jogosult reményt ad az államháztartás közel és teljes rendbehozatalára

A hivatalnokok pénzügyi helyzetének javítására szükséges eszközöket bőkezű mérvben megadták önök, s ismételt készpénzzel járultak az alsó papság csekély jövedelmeinek szaporításához.

Hálás szívvel emlékezem meg azon részvétlől, melylyel önök velük született hűséggel és ragaszkodással házam úgy fájdalmas, mint örömteljes eseményeit kísérték.

Csak néhány nap választ el bennünket az ipar és kultura törekvéseinek és minden erejének kifejtését feláró nagyszerű látványtól. Az önök támogatásának köszönhető, hogy Ausztria a földkerékben minden kulturnépnek e békés versenyhez méltó helyet készíthetett. Kedvező körülmények közt lép életbe e nagy vállalat. Európa békéje fellegtelen és Ausztria minden irányban örvendős lendületben van.

Drága hazánk biztosított és jótékony haladására való örömteljes tekintettel, és császári köszönetem megújított kifejezésével a Reichsrath ülészakát bezártnak nyilvánítom és elbocsátom önöket otthonjukba.

A „Szent-István-társulat.“

Tagadhatlan, hogy a rokonszenv, mely a szent-István-társulat iránt ébredni kezd, azon új iránynak köszönhető, melyet a közgyűlés Ipolyi Arnold alelnöke alatt, munkálkodását illetőleg, jövőre követni ígéretet tett.

Nemcsak a tagilletmények kiállítására fordítatik most nagy gond; választékos tartalmuk is megfelel e kornak, mert felemelkedik azon színvonalra, a hol egy vallásosan kiképezett mivelt közönség áll. „Földünk helyzete a mindenségben“ tavalji tagilletmény kimutatta a kapcsolatot, melyek létezése folytán, a világegyetem rendszere a helyes hittani nézetekkel szépen össze fér. Igaz, hogy alelnök urnak, e füzet kiadása igazolásánál magát némileg szit. Agoston tekintélyével kelle fedeznie; de manap, midőn a természettani ismeretek szélesbitésével sok tudományos fő foglalkozik, és még több azokból olyapparatusát vél összeállíthatni, mely előtt idővel minden pozitív vallás ledőlni fog, nézetem szerint az említett munkához hasonló kísérletek nem lehetnek fölöslegesek.

A lelépett alelnök ur halhatatlan érdemekre azonban úgy tehetne még szert, ha azon mozgalom élén, mely a magyar egyházi irodalomnak nagyobb lendületet lenne adandó, a szíveket ez eszméjének meg is tudná nyerni. A mult évi közgyűlésen t. i. indítványozta, hogy a „magyar régibb egyháziróink munkái gyűjteménye“ kiadassék és pedig azon időtől fogva, a midőn magyarul kezdik munkáikat közé tenni. „Kétségtelen mondja a n. é. püspök és alelnök ur, hogy ha a magasabb célokat érvényesíteni akarunk, hogy ha a hazai egyházi irodalomnak nagyobb lendületet akarunk adni, úgy azon hasznót, melyet a kelendőségnek örvendő iskolai és más népies vállalataink jövedelmeznek, a hazai egyházi tudomány és irodalomra kell fordítanunk és azon kell lennünk, hogy társulatunk annak mindenkor áldozatra kész oltára legyen.“ Ha e terv elfogadtatik, mint kinevezett beszterezbányai püspök készséggel közre fog működni, még áldozatok árán is, hogy kivitele megkönnyíttessék, s egyszerűsind felkéri Magyarország főpásztorait, hogy magas pártfogásukat e nemes vállalatról meg ne vonják. Az 1871-ki mártiustól a következő februárius végéig a társulati üzlet forgalmáról a többiek közt a következő ügynökségi adatokat birjuk: Eladott az ügynökség 313,804 darab könyvet és 28,400 képet, a tagilletmények pedig 27 ezer 583 drb. könyvre rugnak. Az üzletforgalom ez idő óta nagy mérvben növekedett. Az iskolai könyvek minden hazai nyelven, kivéven az oláh nyomatnak; méltányos szerződévények a külön nemzetiségű iskolákba beutat nyitottak számukra. Ily ténykörülmények mellett a nagy áldozatokat ki lehet kerülni.

Nem tudjuk vajjon, a hazai egyházirókat illető e tervet elfogadtatott-e, de hogy hasznos és szükséges lenne ezt tenni, sőt azt azon időig kiterjeszteni, a meddig egyházi emlékeink felérnek, magától értetődik. Kötelesség, melynek teljesítését a régi írók iránti kegyelet rótt nagy jövőre igényt tartó nemzetekre; parancsolat fényt hinteni

minket érdeklő történelmi eseményekre, melyek homályosak, vagy éppen elferdítve származtak át ránk.

Eddig erősen tartja még magát a vélemény, hogy a sz. István társulatnak legtöbb bajt okoznak a bizományosok az u. n. tiszteletbeli tagok, nehékes ügyvivőségökkel sok tagot idegenitvén el tőle. E baj, egy gyűlési határozat folytán, úgy lenne elhárítandó, ha a tagoknak keresztökös alatt szétküldetnének az illetmények. Hogy ez által a tagok és társulat közti viszony szorosabbá tétetnék, kérdés alatt áll. Ellenben bizonyos, hogy a bizományosok személyes közvetítéssel szélesebb pártolást eszközölhetnek ki. Persze akkor szükséges egy kis élénkséget az ügy körül kifejtetni. Megtörténhetik ugyan, hogy egyik másik vidéki tag 5 hónappal később jut illetményéhez s akkor is, ha maga megy utána, de az olvasásnál egyéb dolgai is lévén, nem veszi számba; de lesznek kik fenn is tudnak akadni ilyen késedelmezésen, azért a pontosságot is meg kell tartani a jutalék kiosztásban.

Néhány őszinte szó a cs.-delnei felnöttek vizsgájáról.

Csik-Pálfalva, ápril 20 1873.

Alig telik nap, melyen a tanügy haladása — szép reményekkel kecsegtető — mozzanatairól ne lehetne olvasni; valóban az ilyen hang az ember szellemiére érzékenyen hat s az emlékezetnek is midnannyszor világosságot kölcsönöz.

A csik-delnei felnöttek vizsgája épen akkor tartott, midőn egyházunk mély gyászba öltözve, Krisztus halála emlékélt ülte, nagypénteken; melyen megjelentek az isk. tanács részéről tks Biró Pál körjegyző és isk. tanácsos, a helybeli tő. lel. kész mint isk. széki elnök — és a többi isk. széki tagok, — úgy a községi előjáróság; végre mint a tanügyek egyik napszámosa, én is szerencsés lettem a meghívásra.

Tantárgyak: vallás, irás, olvasás és számolás.

A vizsga a „Jőjj el szentlélek Isten“ elénekése után az iskolatanácsos úrtól egy buzditó beszéddel vette kezdetét, melyek után egyenkint a próbairások olvastatása s ezzel kapcsolatosan a táblán-írás próbálgatás és nyelvtani hibák megfigyelése következett: ezután a számtan négy eleméből lőnek a bírálgatások.

Dicséretet érdemel a derék kántortanító, ki 30 évi szellemi munkálkodás után is ennyire törekszik a haza java és község előhaladása — virágzására öregsége perceit szentelni. Továbbra is kitaró erő, hosszas életet, állandó egészséget kívánunk e tanügy bajnok férfinak.

A vallásan kérdezősnel feltűnt a fáradhatlan lelkes tevékenysége, kinek köszönni lehet, hogy a felnöttek pontosan látogatták a tantermet s figyelemmel hallgatták az előadást: mert ő hol a szószékből, hol megragadva a tollat kérte, intette, dorgálta a községi előjáróságot kötelességei pontos teljesítésére. Adjon az ég, minden községnek (megyének) ilyen egyházi előjárót, ki megértvén a kór haladó szótát, fölfogná a haza bölcsé Deák Ferencz ezen mondatát: „Korunkban csak azon nemzetnek van biztos politikai jövője, mely komolyan törekszik az általános mivelttség színvonalára emelkedni s azon előre haladni.“

Nincs szebb tehát, mint a mivelttség, tudomány, mely minden szépet, nemest, jót átkarol, előjárói engedelmesség — sőt törvény iránti tiszteletre tanít.

Mégis fájdalom! akadnak egyes oly egyének, kik ma is — hiszem a tudatlanság következtében — az iskolának ellenségei, mintha mondanák: „mi minden tökéletes jónak ellenharcosai vagyunk!?“ Ezek értsék meg és fogják fel Socrates egyik tanítványa Aristippus bölcsészének következő példadó szótát.

Ezen bölcsőz egykor jött egy gazdag ember, ki kérte a bölcsészt, hogy lát vegye fel tanítványai közé s adjon neki oktatást. Midőn azonban a híres mester az oktatásért jelentékeny összeg pénzt kért, ez visszatartóztatta az atyát, ki tudatlansága mellett — irtóztató fősvény is volt, s így szólt a bölcsőz: „Hisz ezen összegért, melyet ön kér, egy erős rabszolgát vehetek, a mire pedig igen nagy szükségem van!“ — Jó tedd azt, válaszolt a bölcs, akkor nem egy, de két rabszolgád lesz!

Hányan vannak napjainkban is, kik a kellő anyagi tehetség mellett — a tudomány falaitól elvonván, vagy igen kevés ideig jártatván iskolába gyermekeiket, — rabszolgává teszik, a barmok örzésére használják, hol még azon kevés soha meg nem roszdásodó kincset — melyet tán az alsó elemi iskolában gyűjtöttek vala — nem ismételvén a tanoncok — szelnek bocsátják, ellefedik.

Mindezek nagy mérvben tűnnek szemünk elé, mely kinövéseknek nézetem szerint csak az ismétlő iskolázás s a mi legfőbb a felnöttek oktatása által lehet elejét venni.

Dombvárlyi.

Az erdélyi telekkönyvezési munkálatok állapota.

Az erdélyi telekkönyvezési munkálatok, mindazon helyi viszonyok okozta akadályok ellenére, melyekkel itt nem csak a természet ellenében kell megküzdeni, a mennyiben Erdély nagyobbbrészt hegyes, völgyes vidékeinek és kivált a havasok helyszínelése csak nagy erőmegfeszítéssel eszközölhető és sok idővel jár, de a melyek a lakosság egy részének ezen munkálatok ellenében tanusított közönye által is előidézettnek, valamint a kellő számbeli szakavatott egyének hiányában is nehezítvén, azon aránylag rövid idő alatt, mióta megindítottak, már annyira előhaladtak, hogy — mint az alább következő, azok jelenlegi állását kitüntető részletes kimutatás feltünteti, — a telekkönyvek már Erdély számosabb törvényhatóságában, s a nevezetesebb városok többjében a közönség használatába bocsátattak, hogy továbbá a telekkönyvezési munkálatok Erdély nagyobb részében nemcsak folyamatban vannak, de közel a befejezéshez állanak, és hogy végre csak igen kevés oly vidék van hátra, melyben azok még meg sem indítottak.

I. A telekkönyvezés be van fejezve s a hitellekkönyvek a közönség használatába már átadvák, a következő területeken:

1. A kolozsvári kir. törvényszék egész területén, mely négy járásbírósi kerületből áll.
2. A deési kir. törvényszék egész területén, mely három járásbírósi kerületből áll.
3. A szamosújvári kir. törvényszék egész területén, mely három járásbírósi kerületből áll.
4. A naszodi kir. törvényszék egész területén, mely két járásbírósi kerületből áll.
5. A besztercei kir. törvényszék egész területén, mely két járásbírósi kerületből áll.
6. A sepsi-szt.-györgyi kir. törvényszékhez tartozó baró i járásbírósi területben.

Ezeken kívül befejezvék és a közönség használatába átadvák a hitellekkönyvek a következő városokban:

Kolozsvár, Szamosújvár, Erzsébetváros, Segesvár, Medgyes, Beszterce és Gyula-Fehérvár kir. városok, továbbá

Déva, Vajda-Hunyad, Hátszeg, Szászváros, Abrudbánya Korza pusztával, Verespatak, Nagyenyed, Vizakna Mundra pusztával, Fogaras, Székely-Udvarhely, Sepsi-Szt.-György, Kézdi-Vásárhely, Csikszereda, Torda, Deés, és Szék mezővárosokban, valamint végre Bereczk és Sósmezőn.

II. A telekkönyvezés be van fejezve, s a munkálatok már a jövő hónap folytán fognak hirtelményeztetni, illetőleg a közönség használatába bocsátatni, a következő területeket illetőleg:

1. A tordai kir. törvényszék egész területén, mely négy járásbírósi kerületből áll, bele nem érve az ezen törvényszék területébe eső Aranyosszékhez tartozó községeket, melyekben a telekkönyvek már a közönség használatába átadvák.
2. A sepsi-szt.-györgyi kir. törvényszékhez tartozó második, illetőleg a sepsi-szt.-györgyi járásbírósi kerületben és
3. a maros-vásárhelyi kir. törvényszékhez tartozó szászrégeni járásbírósi kerületben, és Marosvásárhely városban.

III. A helyszínelés, illetőleg a telekkönyvezési munkálatok folyamatban vannak a következő területeken:

1. a gyergő szt.-miklósi,
2. a csikszeredai,
3. a kézdi-vásárhelyi,
4. az udvarhelyi,
5. a brassói,
6. a segesvári,
7. a medgyesi,
8. a hátszegi és
9. a fogarasi királyi törvényszékek egész területein, továbbá

10. a marosvásárhelyi kir. törvényszék területén, a már befejezett szászrégeni járásbíroság kivételével, és végre

11. a nagyszabeni kir. törvényszékhez tartozó szászsebesi és ujgyeházi járásbíroságokban.

Ezen elősorolt területeken a helyszínelési munkálatok már annyira előhaladtak, hogy azok nagyobb részének befejezése és hirtelményezése még ez év folytán várható.

Az erdélyi helyszínelési munkálatok egyes törvényszéki és járásbírósi kerületenkint fenn körülrít állásából kitűnik, hogy a helyszínelés már csak az abrudbányai, nagy-nyedi, gyulafehérvári és dévai, összesen tizenhárom járásbírósi kerületből álló törvényszékek területén nem indított még meg.

Egyes községenkint véve Erdélyben a hitellekkönyvek készek s a közönség használatába átadvák 693 községben, a munkálatok készek s már a jövő hónapokban fognak hirtelményeztetni 206 községet illetőleg; a helyszínelés folyamatban van s nagyrészt közel a befejezéshez áll 621 községben, a helyszínelés még meg nem kezdetelt 779 községben.

Vége az egész erdélyi telekkönyvezési munkálatokat adó-részletek szerint tekintve, azok jelenlegi állapota a következő.

Erdélyben az összes adórészletek száma tesz 9 350,897 részletet, ebből eddig már 6,654,256 részlet helyszínelve van, tehát még van helyszínelni való 3,696,641 adórészlet.

Nyílt Levél

a 36-os pártiakhoz.

(Vége.)

Önök programjuk elején azt ígéri, hogy nem recriminálnak s dacára annak az olvasóval azt sejtetik, hogy városunk jelen zilált állapotának előidézésében a nem irigyelendő oroszán része az u. n. 40-eseké. Kijelentik, hogy fátvált borítanak az ezek által elkövetett „egyéni üzelmek, személyüldözések, protectioosztogatás és pártoselekmények“ halmazára. Nem célozom a 40-esek védelmére kelnem, csak annyit jegyzek meg a történelmi igazság érdekében egyfelől, hogy azoknak ily szörnyű bűnök elkövetésére, még ha hajlamuk lett is volna, nem volt módjuk és alkalmuk, mert feladatuk s hatáskörük kizárólag abban állott, hogy elkészítsék a város szervezésére vonatkozó javaslatot, s midőn ezt elkészítették, mandatumok lejárt és mint olyanok, létezni is megszűntek és másfelől azt, hogy feles számmal voltak közöltök az önkö pártjának tagjai közül, kik a munkálatot magukévé tették s későbbre illőnek találták ellene fordulni. Igaz, hogy a bizottság az ekkori többség akaratának kifolyása volt, de önkök egyetlen egy pozitív adattal sem rendelkeznek, melyre a fentebb jelzett kárhóztató ítéletet alapíthatnák. Tény ellenben az, hogy 1869. év óta, tehát alig négy rövid év leforgása alatt az elítélt többség vezetése alatt, városunk anyagi és szellemi felvirágása eddig nem is ismert lendületet vőn. A város jóvelmei megkésztetődtek; a civilizáció vívmányainak meghonosítására hatalmas előlépések történtek, a többség támogatása mellett állami, városi, egyházi köztételeknek egész hosszú sora keletkezett, úgy, hogy e tekintetben városunk többet haladott, mint az előtt egy egész század alatt. Nem állítom, hogy egyes visszaélések vagy mulasztások nem történtek; de vajjon, ha önköké lesz a hatalom és dicsőség, nem fognak-e akkor is történni. És avagy ama tisztviselőket, kik felett önkök most areopagi ítéletet tartanak, a képviselő eddigi többsége, avagy a 40-esek, nem pedig a polgárok egyeteme választotta s így a netaláni felelősség terhe nem azokra s azoknak sorában nem önkökre is hárul-e? Részemről lelkem mélyéből fogok örülni, ha az önkök jövendő regiemeje alatt városunk felvirágzására több fog történni egy, mint az eddigi négy év alatt, mert előttem teljesen mindegy, hogy városunk javát kik mozdítják elő, csak hogy előmozdíttassék. De aligha fog önköknek is osztályrészül juthatni azon kiváló szerencse, hogy városunkat a képzelt boldogság eldorádjába bevezethessék; mert a tapasztalás azt bizonyítja egyfelől, hogy s végtelen sokkal könnyebb egy fennálló rendszer s illetőleg párt gyaroltságait kitüntetni, mint annak helyébe egy jobbat s maradandó alkotásokra képesebbet létrehozni s másfelől azt, hogy a kisebbséget biztató ígéreiteit a rideg való nagyon devalválni szokta. Adja Isten, hogy önkök a mindennapi tapasztalás e szomorú adatait tényekkel czáfoltják meg!

Azon elveket, melyeket önkök zászlójukra irtak az első sorban a küszöbön álló szervezés keresztülvitelénél szem előtt tartani ígérnek, részemről minden utógondolat nélkül helyeslem, annyival is inkább, mert azok voltak a mi elveink eddig is.

A mi az elsőt illeti, meg fog nekem e lapok szerkesztője, mint par excellence jobboldali bocsátani, ha hangsúlyozom én is, hogy a választások megejtésénél a politikai párt színezetről teljesen prescindálnunk kell s jobb- és baloldaltól egyaránt polgártársaink színejavát tisztelnünk meg bizalmunkkal. E sorok írója is határozott jobboldali, de teljességgel nem hive azon szűk látókörű és elfogult felfogásnak, mely a politikai párturalmat még a közigazgatási testületekben is megörökíteni üdvösnek tartja. Számban és erőben oly nagy ellenzékét, mint a minő hazánkban a jelenleg városunkban is van, ignorálni nem szabad, mert hiszen épen oly polgári a városnak, mint mi s annak terheiben velünk együtt osztotznak, illő tehát, hogy politikai gondolkodásunk különbözősége dacára méltányos igényeikre a képviselő, valamint tisztikar egybealkotásában kellő tekintettel, legyünk.

Az önkök programjának második pontja egy igen nagy fontosságú és kényes kérdést érint: a vallás kérdését. Ö ömmel veszem tudomásul önköknek azon ünnepélyes kijelentését, hogy e tekintetben kizárólagos törekvések által vezetetni magukat nem engedik. Vajha ebben is tett követné a szép ígéretet. Nincs közüllünk senkinek joga ez ünnepélyes kijelentés igazváltat kétségbe venni, mind addig míg az ellenkező tények nem fogják igazolni. De engedjék meg önkök egész őszinteséggel kijelentését, hogy eddig legalább egyes jelek oda mutattak, s alapot kölcsönöztek azon sejtélemnek, hogy önkök ama latin példaszót tartják sze-

mük előtt: si fecisti, nega. Mert tény az, hogy önkök a szervezkedési előmunkálatok folyama alatt s azoknak alkalmából felekezeti gyűléseket tartának s mint felekezeti tagok sorakoztak, míg mi a 40-es bizottság névsorának megállapításánál minden egyoldalú felekezeti színezetet mellőzve, a fennálló viszonyok szerint a méltányossági kölcsönös tekinteteket szem előtt tartottuk. Tény az, hogy önkök legközelebről is, igazoló, bíráló bizottságok és választási elnökök választása alkalmával, tehát a legelső actusnál, midőn az önköké lett a többség, a betöltött 14 helyből a városunk összes lakosságának csaknem fele részét alkotó reformált egyház tagjainak csupán 2-öt, mondott kettőt juttattunk, míg a mi kisebbségben maradt névsorunkon, mely állítólag református clique terméke, volt katolikus 5, református 4, lutheranus 2, unitarius 2, izraelita 1. A tények beszélnek.

Ily jelek mellett, csodálkozhatnak is önkök, ha azon gyanu kelt, hogy megnyert többségüket s annak alapján netalán megszerzendő hatalmukat felekezeti érdekek előtérbe tolására fognak felhasználni s megzavarják azon vallásos türelmet s különösen méltányosságot, mely városunk multjában, annak nem utolsó dicsőségére, mondhatni példabeszéddé vált! És lehetne-e csodálkozni, ha ily előjelek után a protestánsok is, önfentartásuk érdekében, hasonlóképp sorakoznának s egyes választókerületekben számuk túlnyomóságát érvényesítnék? Hová vezetne e felekezeti harc, átíve a városi közügyek terére?

Jaj annak, ki a hamu alatt tán még lappangó szikráit a vallásos gyűlölségnök újra lángra lobbanítja.

Annál nagyobb örömmel idézem önkök, azon kijelentésért, hogy ez szándékukban nincs s föl is teszem városunk polgárságának józan érzelméről, hogy ily tendenciákat, bármely oldalról merüljenek is föl azok, támogatni nem fog.

Az, mit önkök az egyes nemzetiségek és társadalmi osztályokkal szemben követendő eljárásukra vonatkozólag jeleznek, nézetem szerint teljesen correct felfogás. Miként egész hazánkban, úgy városunkban is csak az a politika vezethet hajlott eredményre, mely minden nemzetiségnek s társadalmi osztálynak megadja a magáét; mely nem egyik vagy másik nemzetiség avagy társadalmi osztály exclusiv hatalmának érvényre emelését, hanem a méltányos igényeknek minden oldalon kielégítését tűzte ki czélul s az alkotmányos érzelmű nemzetiségek fiaiban, a magas rangú aristocratiában, a tiszteletré méltó iparosban és egyszerű földmivésben egyaránt megbecsüli az embert és polgárt.

Önkök hangsúlyozzák továbbá, hogy gyors, jó közigazgatást és szigorú rendőrséget kívánnak. Avagy ki ne kívánná ezt közüllünk? Szabályrendeletünk az egész ország statutumainak hiában lenne képe, csak holt betű fog maradni, ha mellékes tekintetek és személyes érdekek által vezetettve, a közigazgatás és rendőrség élére nem fogunk oly tisztviselőket állítani, kik tevékenységük és önzetlen buzgalomuk által abba életet önteni képesek. Egész újjászervezetésünk Achilles-sarka ez.

És itt az alkalom tetlegesen bebizonyítanunk, hogy nem vagyunk városunk kimondhatatlan kárára szolgáló személyes protectio politikájának emberei, hanem meg fogjuk tisztelni bizalmunkkal az arra legméltóbbakat. Az eddig létezett két párt között e tekintetben látom én az önkök programjában is kifejezett közeledés elődázhatlan szükségét városunk jól felfogott érdekében.

Első teendőnk volna egy erős képviselő egybealkotása, hogy nyugodt lélekkel bizhassuk arra a tisztviselői személyzet megválasztását. Ennélfogva indítványozom, hogy:

tartsanak az eddigi pártok közös értekezletet s igyekezzenek megállapodásra jutni a megválasztandó 53 képviselő személyében, méltányos tekintettel a létező viszonyokra s városunk minden oldalra s figyelmet érdemlő érdekeire, eltekintve minden politikai színezettől, kizárólag a megkívántató jóakaratot, közügyek iránti buzgalmat és kellő képességet tartva szem előtt.

Ime az ut, a kiengesztelődés, a békesség, városunk igaz javának útja. Önkök programja garantiát nyújt arra, hogy eljött a pillanat, midőn ez uton, kezét fogva, előre haladhatunk, és tettekkel bizonyíthatjuk be, hogy a mit mondunk és írunk, az nem pusztá szó, hanem igaz meggyőződésünk. Hagyjuk el a 40-es és 36-os elnevezéseket, melyhez mindkét oldalról keserű emlékek vannak kötve s alakítsunk egy új pártot, mely nemes büszkeségét abban keresse és találja föl, hogy szerette városunkat anyagi és szellemi tekintetben felemelje arra a magaslatra, mely azt, multjánál s nemes küldetésénél fogva méltán megilleti. Quod faxit Deus!

Szász Domokos,
városi képviselő.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, április 28-án.

— T. olvasóinkat kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mihamarább megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás történjék.

— **Egyházi menet.** Tegnap nem a legszebb s kissé borús időben ment végbe a buzászentelési egyházi ünnep. Az egyházi menet a sétalátnon keresztül a szőlők alá vonulva a szép buzavetésnél állapodott meg, s a szertartás végeztével 11 órakor tért vissza a templomba. Az ajtatos hívek mellett megjelent a r. kath. gymnasiumi ifjuság s a leányiskolák növendékei.

— **Szombaton a képviselői gyűlésben,** a polgári iskola felett is határozottak. Az iskola szállási bérlet ideje sz. Mihály napon letelvé, vagy ennek további megújítására vagy pedig egy más alkalmas helyiség kiszemelésére Adler, O. a sz. Károly és Demeter Károly urak küldettek, ki azon megjegyzéssel, hogy a bérletet egy-két évre hozzák kilátásba, remélve, hogy azután egy helyiség megvásárlása is kivihetőbb lesz, mint jelenleg.

— **A helybeli római katolikus gymnasium ifjusága** május 15. tartja májálisát a „Török-vágás“ melletti erdőben.

— **Hangverseny.** A zene-conservatorium hangversenye vasárnap d. u. 4 órakor folyt le a redoutban ép oly diszes, mint szépszámú közönség jelenlétében, mely folytonosan zajos tapsokban nyilvánította tetszését. A műsorozat első számát „Nyitány“ Hunyadi László dalműhöz Erkeltől képezte, mely a zenekar által játszva, a derék s fáradataatlan karnagy: Jakobi buzgalmaról, fényes tehetségéről tanuskodott. Szépen s kedvesen énekelt Kohn Ilka k. a. is a „Proféta“ című dalműből 2 dalt. Rokonzenven finom hangját kellemmel tudja használni, különben is k. a. már megjelene ált is hatni képes, mert szép alak s így nem csoda, ha szép énekével oly zajos tapsokat aratott mindenfelől. Véle osztozott s talán még nagyobb részt nyert a lelkesedéssel Gyulai Jolán k. a., ki többszöri fellépései által már rég elismerést kizdött ki a közönségnél, ő kedves, üde s hajlékony hangjával új s meglepő élvezetet szerzett nekünk correktül énekelt „magánydal“-ával — (Donizetti Róháza Mária című dalműből.) Még két hölgynek működéséről kell megemlékeznünk. Mindkettő megérdemli ezt. Kohn Bertha k. a. és Scall Vilhelmina uasszony bájos és kellemesen ható énekeiről. Utóbbi két „magándal“-t énekelt, Weber „Euryanthe“ című dalműből, teljesen megérdemelte a zajos tapsvihart, míg Kohn Bertha k. a. Ilkával egy kettősben mutatta be magát, csinosan és sok bensőséggel énekelt. Thumser ur, Reissiger „Abránd és változatok“ sipolára készített műve által aratott köztetszést. Szóval az egész hangverseny méltán sorozható a legsikerültebbek közé s Jakoby karnagnak karnagyit tehetségét fényesen bizonyítja. Szívöl István hozzádot mondunk a derék karnagnak.

— **A vasárnapi** hirdetett alakuló közgyűlés egy (Fenyvessy) „Gyors-írókór“ létrehozására, a jelenlévők kevés száma miatt nem tartott meg, s így azt a kezdeményezők keddelutánra halasztották.

— **Szép kitüntetés.** Némethy Irma művésznő utolsó fellépése alkalmával szombaton, a közönség által valóban méltó s megérdemelt kitüntetésben részesítették. Kileptekor 12 virágbokréta és 3 koszorú gyász szalaggal, mintogy jelképezve a sajnálatot és bánatot távozása felett, hullott lábához. Egyik babérszörny gyászszallagján ezüsttel ez volt hímézve: „A kolozsvári műkedvelőnők Némethy Irmának apr. 26-án 1873.“ E mellett percekig tartó tapsvihart és versözön, szóval a lelkesedés minden külső nyilvánulása meg volt ez estén, és méltán, tekintve a művésznő elismerésre méltó megragadó játékát. A második felvonásban hétszeri kihívásban részesült s midőn a színlalak közé lépett be, oly váratlan, mint kellemes meglepetés várt rá. Maros-Vásárhelyről többen nemfelede a mult örömeit, a távozó Némethy Irmát táviratilag üdvözlék az édes viszontlátás reményében.

— **Gegenbauer C. J.** ur, helybeli jó hírnévnek örvendő zongora mester és zeneszerző, mint lapunk hirdetési rovatában olvashatni a zongora együttes játékból (Ensemblepiel) tanfolyamot szándékszik megnyitni, mi által — a havi tiszteletdíj csekélysége mellett — a kevésbé tehetőseknek is mód nyújtatik, magukat e szép hangszerezen való játékban kiképezni. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **A kolozsvári pinczér-egylet** közgyűlését 1873. április 29-én délelőtt 9 órakor fogja megtartani czukrász Tauffer János ur lakhelyiségeiben. Melyre az egylet tagjait minél számosság megjelensre szólítja fel az elnökség.

— **Midőn a kényszerűségnek** engedve szülővárosomból, s azon intézettől távozzom, melynél gyermekemem óta 15 hosszú éven át kötelességemnek hiven megfelelni iparkodtam, mely hálámát fejezem ki, azon nemes keblű közönség irányában, mely szerény munkásságomat és szorgalmamat mindig érdemem fölötté méltányolni kegyeskedtt. A viszontlátás reményében mely tisztelettel maradok **Beczky János** színházi festő Kolozsvárt 1873. apr. 28.

— **Udvarias.** Valaki egy pohár vizet két a pinczértől egyik vasuti állomáson s a sietségében elfeledvén érte borravalót adni, a pinczér e szar

vakkal fordult hozzá: Ha eltalálna veszteti uras-god tárczáját, sziveskedjék emlékezetében tartani, hogy itt nem vette ki zsebéből.

— **Ugató.** A párisi adóhivatalnál egy 150 frank havi fizetéssel díjazott tisztviselő van alkalmazva, kinek sajátos teendője abból áll, hogy estenként bekalandozza a várost, az egyes házak kapujánál megáll, s hűen utánozza a kutyaugatást, mire a házbeli ebek nem mulasztanak el aztán válaszolni s hangjok után az illető tisztviselő pontosan feljegyezgeti létszámukat, másnap aztán konstataitlik az illető házak ebeinek létszáma és mint mondják, az adóhivatal ily módon számtalan vizsgálés nyomába jött.

Nemzeti színház.

(R) Szombat, f. hó 26-án „Stuárt Mária“, tragoedia 5 felvonásban, írta Schiller, fordította Szenvei.

Egyike Schiller legjobb műveinek, melyet a nagy költő szelleme egészen áthatott. Gazdag hatásos jelenetekben, s a költői gondolatokban és merész fordulatokban bővelkedő nyelvezet nem nélkülözi a drámai erőt sem. Stuárt Mária, a mű hősnője, a legnehezebben egyéníthető szerepek közé tartozik, melyben sajátosan összevegyítve látjuk a királyi büszkeséget, a legmélyebb valósi áhitattal. Némethy Irma nem egy helyett valódi művészzel játszott, a 3-ik felvonás nagy jelenetében Erzsébettel, oly drámai erőt fejtett ki, játéka oly correct volt, mely a közönséget is magával ragadta.

Kovács Gy. Mortimer szerepét elég sikeresen személyesíté, bár utóbbi napokban hangján némi rekedtség volt észrevehető; Erzsébetet Kovács Gyuláné asszony mint azt a színlap értésünkre adá, Némethy Irma iránti saivességéből váltalta el. Lehetetlen azonban, hogy egyes — bár kevésbé fontos hibát is meg ne említsünk, mert ha már a darabot még annyira megrövidítve is hozzák színre, mint épen ez este, de annyit legalább meg kellene ügyelni, hogy a 2-ik felvonásban például Erzsébet ne vegye el kellelénél korábban a Paulet által hozott levelet, mert így nevéssé lett a Burloigh tiltakozása a levél átadása ellen, s értelmetlenné a Paulet válasza. De még határozottabban meg kell rónunk, hogy Szentgyörgyi és Paulet oly későn jelentek meg az 5-ik felvonás végén, Krasznai pedig épen csak a jelenet végére érkezett, s nem tudjuk, ha a rendezőség vagy a Krasznai ur hanyagságának kell-e ezt tulajdonítunk. A közönség zsufolásig megtölté a színházat.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873. márcz. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között, mivel a nappali vonat beszünttetett, Biasini gyorsutazása 1873. mart. 27-től elkezdve Kolozsvárról Nagy-Enyedre küldi gyorskocsiját, még pedig oly formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 órakor minden nap indulva d. u. 4 1/2 órakor Nagy-Enyedre érkezik, Nagy-Enyedről Kolozsvárra estvéli 10 órakor

Deésről Szamosujvárra és Kolozsvárra napindulva, reggeli 8 órakor Kolozsvárra érkezik. Ezen meneteken kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d. u. 4 órakor is indulni, ugyszintén Nagy-Enyedről éjjeli 3 órakor Kolozsvárra indulhatni, csak hogy ezen meneteknél Felvinczről N.-Enyedig és N.-Enyedről Felvinczre a vasutall kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabad podgyászszal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és közbülső Coupeba 5 frt, hátulsó Coupeba 4 frt 50 kr. tulsuly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza első vagy közbülső coupéba 3 frt — hátulsó coupéba 2 frt 60 kr. tulsuly 2 1/2 kr. — Felvinczről N.-Enyedig vagy vissza 1 frt, tulsuly 1 kr. fontként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Ferencz szállodájában.

Arjegyzék. ápril hó 24-én tartott hetivásárról (alsó a. mő középár.) Tisztbuzza 7 ft. 70 kr. Elegybuza 5 ft. 36 kr. Rozs 4 ft. 42 kr. Arpa 2 ft. 90 kr. Zab 1 ft. 60 kr. Törökbuza 3 ft. 72 kr. Pityóka 2 ft. 60 kr. Marhahus fontja 24. Kolozsvárt, ápril hó 24-én 1873.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Ápril. 26-ról. 1873 5% metaliques 70.10. nemzeti kölcsön 72.80 1860-diki államkölcsön 102.40. Bankrészevények 943. — Hitelrészevények 326.75. London 109. — Ezüst 107.85 Cs. kir. arany —. —. 20 frankos arany 8.72.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 79. —. Temesi 77.25. Erdélyi 76.75. Horv. Szlavon —. —.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

Benkó Ferencz

kávés
PESTRŐL

april 24-kétől
átvette

a „GRAND“ KÁVÉHÁZAT,

s minden igyekezete arra lesz fordítva, hogy e közkedvességű helyiségben a n. érdemi közönségnek pontosan és jutányosan szolgálhasson.

E kávéház **Kolozsvár lelegeansabb kávécsarnoka** volt eddig is — bérlő ezután is azon lesz, hogy diszben és fényben nyerjen s a **helyiséget látogató nagyszámú közönség kényelmét mindenben feltalálja.**

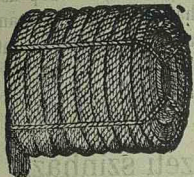
Ezután is tartózkodalmi és ismeretterjesztő magyar, német, francia és angol **napilapokat** és heti **folyóiratokat** s azokat másod-harmadnapon számunkint vagy havonként előfizetés útján az olvasó közönség rendelkezésére bocsátja.

Kapható **havi előfizetés** mellett **kitünő jó reggeli kávé** —
(tejes és fekete)

nagy adag havonként 5 ft 40
kis 3 ft 60

Végül felkéri azon tisztelt urakat, kik bivalokat tartanak, méltóztassanak őt a rendelkezésre álló tejmenyiségről értesíteni.

Benkó Ferencz,
pesti kávé.

788

Dugasszszelence-burok (Stophlichsenpackung)

Nagyon ajánlható a **gőzgép** és **locomobil tulajdonosoknak**, mert jól alkalmazva általa 1000 % -t lehet az olajból megspórolni.

Schmidt A. C. és Widerra,

Bécs, Kolowratring 9. szám.

Mintarejzokkal, ájgyezékekkel ingyen szolgál.

Cséplőgépek

kézi-, vontató-, jár gany-, víz- és gőzműködésre
120 frton o. ért. ingyen szállítva és vámentesen
Bécsig. Árjegyzékek és rajzok kívánatra bérmentesen és ingyen.

Ügynökök kívánatnak,

Ph. Mayfarth és társa gépgyára majnai Frankfurtban.
737 7—18

785

3-5

Legnagyobb nyereségremény.

260 huzásra.

13 főnyeremény	300.000 forintos,
2 főnyeremény	280.000 forintos,
2 főnyeremény	250.000 forintos,
7 főnyeremény	220.000 forintos,
8 főnyeremény	200.000 forintos,
5 főnyeremény	150.000 forintos,
2 főnyeremény	110.000 forintos,

és még számos 100,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000 forintos stb. nyereményre játszható

A. csoportu játéktársulatunkban

egy részletjeggyel 18 résztvevő közt 25 évnegyedes 7 fős részletfizetéssel.

E kedvelt csoportban meg van minden Austriában létező állam- és magánkölesön-sorsjegy, a melyek árkelet szerinti értéke teljes befizetés után készpénzül fog a résztvevők közt felosztalni

Mindjárt az első

7 fős évnegyedes részlet lefizetése után minden résztvevő játszik május 1-én a

Keglevich-sorsjegyekre;

május 3-án az innsburcki, május 5-én a salzburgi, május 15-én a magyar állam és junius 1-én az 1864-ki sorsjegyek húzására.

A közelebbi húzásokra

ajánljuk **20 braunschweigi sorsjegyre** alakított játéktársulatunkat, havonként 2 ft. részletfizetéssel; húzás május 1-én, főnyeremény **20.000tallér,**

20 darab magyar 100 fős sorsjegyre, negyedévenként 7, vagy havonként 6 fős részletfizetéssel, húzás május 15-én főnyeremény 150.000 ft.

20 drb. 1864-ki 100 fős sorsjegyre, negyedévenként 9, havonként 8 részletfizetéssel.

20 drb. 1864-ki 50 fős sorsjegyre, negyedévenként 5, havonként 4 ft. részletfizetéssel, húzás junius 1-én, főnyeremény 250.000 ft.

E csoportban mindjárt az első részletfizetése után 20 drb. sorsjegyre játszik a résztvevő, s nyeresé esetén a nyeremény húszadrésztét azonnal készpénzül kikapja. Minden részlet teljes lefizetése után minden résztvevő egy eredeti sorsjegyet fog kapni.

Részletjegyekkel

egy sorsjegyre és tetszés szerint összeállított sorsjegy-csoportokra, a melyeknél résztvevő az első részlet lefizetése után egyedül játszik minden nyereményre, szolgálunk havonkénti vagy negyedéves részletfizetés mellett a legjutányosabb föltételek s a légelőnyösebb összeállítások szerint.

Az österr. Industrialbank
részlet-osztálya

ezelőtt

Fürst Ede

Bécs, Istvánér 2 szám

(Utánnyomat nem díjaztatik)

Fogfájást

760

7-8

bármint nemű legyen az, még ha odvasok vagy rökönödötték is a fogak, tartósan meggyógyíthatnak a híres indiai kivonat által. Fejűlmihiadansága miatt e kivonat világhírű lett, s egy családai sem volna szabad hiányoznia.
Valódi minőségben 35 és 70 kros üvegekben kapható az egyedüli kávéházban **Kolozsvártt: Wolff János** gyógyszerésznél, **Beszterczen: Dietrich és Fleischmehl, Déván: Rosnyák A.-nál, Nagy-Enyeden: Horváth Ferencz**nél.

Zongora iskola,

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek jelteni, hogy én ez év **május havában összejátszók számára zongoraiskolát**

szándékozom megnyitni. 6 növendék fog 3 zongorán egy időben taníttatni, a miért mindenik tanítvány **havonként 6 forintot fog hetenként 3 óráért** fizetni.

Egyelőre csak **olyanok** fognak felvétetni, kik is **némi előismeretekkel** bírnak a zongora játékban. Azok, kik ez zongora tanfolyamban részt venni óhajtnak, felkéretnek, miszerint haladéktalanul jelentkezzenek nálam. Hon található vagyok **naponként 2-3 óráig** s a legörömessebb, kész vagyok minden megkívántató felvilágosítással szolgálni.

Gegenbauer C. J.

Rózsa utca.

Kolozsvártt, ápril 22. 1873.

Legújabb hangjegyek.
Ifjúsági iratok és képes könyvek minden kor számára.
ima- és ájtatossági könyvek, egyszerű olcsó, ugyszintén díszkötésben.
iskolai könyvek, nagy választékban.

A hírlapokban bármely könyvkereskedés által hirdetett könyvek, hangjegyek, általában gyorsan és azonnal kaphatók.

Demjén László

Legújabb könyvek az iradalm minden ágából azonnal kaphatók vagy megrendelhetőek rögtön elküldtetnek

Legújabb hangjegyek.
Ifjúsági iratok és képes könyvek minden kor számára.
ima- és ájtatossági könyvek, egyszerű olcsó, ugyszintén díszkötésben.
iskolai könyvek, nagy választékban.

A hírlapokban bármely könyvkereskedés által hirdetett könyvek, hangjegyek, általában gyorsan és azonnal kaphatók.

Demjén László

Legújabb könyvek az iradalm minden ágából azonnal kaphatók vagy megrendelhetőek rögtön elküldtetnek

Legújabb hangjegyek.
Ifjúsági iratok és képes könyvek minden kor számára.
ima- és ájtatossági könyvek, egyszerű olcsó, ugyszintén díszkötésben.
iskolai könyvek, nagy választékban.

A hírlapokban bármely könyvkereskedés által hirdetett könyvek, hangjegyek, általában gyorsan és azonnal kaphatók.

Demjén László

Legújabb könyvek az iradalm minden ágából azonnal kaphatók vagy megrendelhetőek rögtön elküldtetnek

Demjén László

m. k. egyetemi könyvtárúsnál Kolozsvártt megjelent és általa minden könyvkereskedésben kapható:

Kolozsvár története.

Okleváltárral. (I.) Ős-, ó- és középkor. (513. Kr. e. — 1540. Kr. u.)
Egy külön kötet világozó rajzokkal. (36 tábla.)

Irta **Jakab Elek,**

Ára 10 frt.

153-*

(327)

E minden tekintetben nagy, epochalis munkát itt hosszasan dicsérgetni és ajánlani feleslegesnek tartom, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradandó emléket emelt. Siessen tehát e város értelmes t. közönsége, e munkát pártfogása alá venni és terjeszteni, hogy a nagyszorgalmu és szaktudós íróba minél több kedvet öntsön e munka folytatására, melynek legerdekesebb része az újabbkor története lesz. A ki megszerezte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdeklél fogja lapozgatni és benne buvátkodni, s a folytatását minden áron megszerezzi magának.

Szekely oklevéltár.

Kiadja a m. történelmi társulat kolozsvári bizottsága,
szerkesztette

Szabó Károly.

I. kötet 1211 — 1519. 1872 Ára 2 forint.